

Джек Лондон

Подслон за един ден

Никога не съм виждал такава дяволска суматоха. По леда се носеха хиляди кучешки впрягове, просто не можеш ги види от парата. Трима души измръзнаха до смърт през онази година, а десетина други съсипаха завинаги белите си дробове. Сам не видях ли с очите си дъното на дупката в леда? Жълтееше от злато като хардал! Та затова оградих с колчета и си запазих един периметър на Юкон. Тая моя заявка докара сухата . А после там не се намери нищо. Да, точно така –

Още не мога да си обясня тая работа.

Разказът на Мадч

Джон Меснър се държеше с облечената си в ръкавица ръка за управляващия прът и насочваше шейната по пъртина! С другата ръка – също в ръкавица – час по час разтриваше бузите и носа си. Всъщност, разтриваше ги почти непрекъснато, а от време на време, когато се вцепеняваха повече, търкаше яростно. Челото му беше защитено от козирката на голямата шапка, чиито наушници закриваха ушите, а гъстата светлокафява брада, покрита със скреж, предпазваше останалата част от лицето. Зад него подскачаше тежко натоварена юконска шейна, отпред бягаше впряг от пет кучета. Ремъкът, с чиято помощ те влачеха шейната Се търкаше о крака на Меснър. Когато кучетата извиваха, следвайки кривулиците на пъртината, той прекрачваше ремъка. Завои имаше много, и беше принуден да го прекрачва често. Понякога се препъваше в ремъка или залиташе, движенията му винаги бяха неловки и издаваха такава голяма умора, че сегиз-тогиз шейната го чукаше по гърдите. Когато излезе на една права отсечка от пътя, по която шейната можеше да се придвижва за известно време без управление, той пусна пръта и, заблъска отсечено с дясната си ръка по твърдото дърво. Разбра, че е трудно да поддържа кръвообращението в тази ръка. Но докато удряше с нея по дървото, непрекъснато разтриваше с другата ръка носа и бузите си.

– Каквото и да казват, в такъв студ не е за пътуване – каза той. Говореше високо, както говорят хората, които прекарват повечето време в самота. – Само един глупак ще тръгне на път при такава температура! Сигурно е не по-малко от шейсет под нулата.

Извади часовника си, повъртя го в ръката, и го пхна обратно във вътрешния джоб на плътната вълнена куртка. После огледа небето и плъзна поглед по бялата линия на хоризонта на юг.

– Дванайсет часът – промърмори Меснър. – Небето е ясно, а няма никакво слънце.

Десетина минути продължи да бърчи мълчаливо, а после сякаш не е

правил никак пауза, добави:

– И не съм напреднал почти никак. Такъв студ не е за пътуване.

Изведнъж той подвикна „Сто-ой!“ на кучетата и спря. Обзе го див страх за дясната му ръка и яростно заудря с нея по управляващия прът.

– Ех... вие... клетници! – обърна се той към кучетата, които се отпуснаха тежко на леда, за да поотдъхнат. Говореше задавено, с прекъсване, поради усилията, с които блъскаше вцепенената си ръка о дървото. – С какво ли сте се провинили, та друго двуного животно идва, запряга ви, подава всички ваши природни инстинкти и ви превръща в роби?

Затърка носа си – не в размисъл, а с дива ярост, за да предизвика прилив на кръв – и накара кучетата да се вдигнат отново. Меснър пътуваше по замръзналата повърхност на голяма река. Тя се проточваше зад него в огромна извивка на много мили, чезнеше сред фантастична грамада от безмълвни, покрити със сняг планини. Пред него реката се разделяше на много ръкави, за да побере товара от острови, които носеше на гърдта си. Островите бяха притихнали в бяло. Никакви животни, нито даже бръмчене на насекоми не нарушаваше тишината. В мразовития въздух не прелитаха никакви птици. Не се чуваше човешки глас, нямаше и следа от нещо, сътворено от човешка ръка. Светът спеше, застинал сякаш в мъртвешки сън.

Царящото наоколо безмълвие, изглежда, се предаде и на Джон Меснър. Студът сковаваше ума му. Той се мъknеше напред с отпусната глава, без да вижда нещо край себе си, само Разтъркваше несъзнателно носа и бузите си, а когато шейната излизаше на права отсечка по пътя, блъскаше с дясната ръка по управляващия прът.

Но кучетата бяха бдителни. Изведнъж те спряха, извърнаха глави и загледаха господаря си с копнеещи и питащи очи. Ресниците на очите им бяха побелели от скреж, муцуните също, и този скреж и изтощението придаваха на животните немощен вид. : Човекът се канеше да ги подгони напред, но после се овладя, посьживи се с мъка и се огледа наоколо. Кучетата бяха спрели пред една дупка в леда – не пукнатина, а дупка, пробита от човешка ръка, изсечена старателно с брадва в дебелия три и половина фута лед. Плътната кора от нов лед показваше, че дупката не е използвана скоро. Меснър се огледа. Кучетата вече сочеха пътя – техните тъжни, побелели муцуни бяха обърнати към едва забележима пътека в снега, която се отклоняваше от главния път по коритото на реката и пълзеше нагоре по брега на острова.

– Добре, зверчетата ми., подбиха ви се лапите – рече той. – Ще ида да видя кое как е. И аз не по-малко от вас искам да поотпочина. Изкачи

се по брега и изчезна. Кучетата не легнаха, а очакваха нетърпеливо на крака завръщането му. Той се върна, взе от предницата на шейната едно въже за теглене и го прехвърли през плещите си. После обърна впряга надясно и подгони животните нагоре по брега. Изкачването беше трудно, но умората изчезна от кучетата, докато пълзяха с почти прилепнали към снега кореми, заскимтели от нетърпение и радост. Когато някое от тях се подхлъзваше или залиташе, кучето зад него го хапеше по задницата. Човекът ги насърчаваше и заплашваше с викове, и опъваше закаченото за шейната въже с цялата тежест на тялото си.

Изкачиха склона стремително, свърнаха наляво и хукнаха към малка дървена колиба. Тя беше изоставена и имаше една, единствена стая с размери осем на десет фута. Меснър разпрегна животните, разтовари шейната и влезе в колибата. последният случаен обитател беше оставил там запаси от дърва, Меснър внесе вътре леката си тенекиена печка и накладе огън. Сложи във фурничката пет сушени съомги – храната на кучетата – за да се размразят, и напълни с вода от дупката в леда кафеника и тенджерата.

Докато чакаше водата да кипне, той наведе лице над печката. Влагата от неговия дъх беше полепнала по брадата и студът я беше превърнал в големи бучки лед, които той започна да размразява. Когато падаха върху печката, те изсъскваха и вдигаха пара около него. За да ускори процеса, Меснър започна да скубе с пръсти по-малките парчета лед и затропаха по пода.

Бесният лай на кучетата отвън не го откъсна от тези занимания. Той дочу ръмженето и скимтенето на чужди кучета, както и нечий главоу. На вратата се почука.

– Влез! – извика Меснър приглушено, защото точно тогава смучеше парченце лед, залепнало на горната му устна. Вратата се отвори и през облака от пара около него той видя, застанали на прага, мъж и жена.

– Влезте – рече той решително, – и затворете вратата!

Меснър се вираше през парата, но едва можеше да различи външността на новодошлите. Плетеният шал, увит около носа и бузите на жената, и наметнатото на главата и раменете ѝ одеяло, позволяваха да се видят само черните очи. Мъжът също беше черноок, с гладко избръснато лице и с мустаци, които бяха толкова заскрежени, че скриваха устата.

– Искаме само да попитаме дали наблизо има някоя друга колиба – рече той, като същевременно оглеждаше почти голата стая. – Мислехме, че тук няма никой.

– Тя не е моя – отговори Меснър. – И аз дойдох преди няколко минути. Влизайте и се разполагайте. Мястото е достатъчно и няма да се нуждаете от вашата печка. Ще се спестим някак си.

Когато чу гласа му, жената хвърли бърз любопитен поглед към Меснър.

– Съблечи се – каза ѝ нейният спътник. – Ще разпрегна кучетата и ще донеса вода, та да си согтвим.

Меснър излезе с размразената риба и я даде на кучетата. Наложил се да ги пази от чуждия впряг, докато се хранеха, а когато се върна в колибата, мъжът вече беше разтоварил шейната и донесъл вода. Водата в кафеника на Меснър кипеше. Той сложи кафе, прибави половин чаша студена вода, за да го утаи, и свали кафеника от печката. Мушна във фурничката няколко квасни сухара, за да се отвърнат, и същевременно подгръ в тенджерата боба, който беше сварил предишната вечер и който цяла сутрин беше стоял замръзнал в шейната.

След това махна своите съдове от печката, за да даде възможност на новодошлите да си приготвят храна, седна върху спалния си чувал и започна да се храни. За маса му служеше сандъкът за провизии. Между залъците поведе разговор за пътя и за кучетата с непознатия, който – навел глава над печката – разтапяше леда от мустаците си. Като свърши тази работа, непознатият хвърли своя спален чувал на един от двата нара в колибата:

– Ние ще легнем тук – рече той, – стига да не предпочитате този нар. Дошли сте пръв и имате право на избор.

– Не се безпокойте – отвърна Меснър. – И двата нара са еднакви.

Той разстла завивките си на втория нар и приседна накрая. Вместо възглавница, непознатият пхна под единият край на одеялото малка лекарска чанта.

– Лекар? – попита Меснър.

– Да – последва отговор. – Но, уверявам ви, не съм доШъл в Клондайк да практикувам.

Жената се зае да готви, а нейният спътник режеше бекон и подклаждаше огъня. В колибата беше полумрак – светлината се процеждаше през малък прозорец, направен от лист хартия за писма, напоена със свинска мас, така че Джон Ме нър не можеше да разгледа жената добре. Пък не се и опитваше. Като че ли не се интересуваше от нея. Но жената време на време хвърляше любопитен поглед към тъмния ъгъл където седеше той.

– Славен е животът тук – каза лекарят възторжено, той прекъсна за

миг да точи ножа си о кюнеца на печката. Харесва ми борбата в него, стремежът да постигнеш всичко със собствените си ръце, неговата първобитност, неговата реалност.

– Температурата е доста реална – разсмя се Меснър.

– Знаете ли всъщност колко градуса е! – попита лекарят.

Меснър поклати глава:

– О, ще ви кажа. Петдесет и седем под нулата по спиртния термометър, който нося в шейната. Студеничко за пътуване, а?

– Чисто самоубийство! – отсъди лекарят. – Човек насилва организма си. Диша тежко, поема в дробовете си студ, който ги простудява и смразява повърхностния слой на тъканите. После идва сухата, раздираща кашлица докато се втвърди мъртвата тъкан, и на другото лято човекът умира! пневмония, като се чуди откъде му е дошло. Ще остана в колибата цяла седмица, освен ако термометърът не се вдигне поне до трийсет под нулата.

– Слушай, Тес – рече той след малко. – Не ти ли се струва, че кафето ще кипне.

Като чу името на жената, Джон Меснър изведнъж изтръпна. Хвърли бърз поглед към нея, а по лицето му пробягна сянка – призрактът на някаква отдавна погребана и сега внезапно възкръснала мъка. Но след миг, напрегнал волята си, йзгони този призрак. Лицето му отново придоби спокойния израз, макар че той остана нащрек, недоволен от слабата светлина, която му пречеше да разгледа добре лицето на жената.

Първото ѝ несъзнателно движение беше да свали кафеника от огъня. Едва след като направи това, погледна към нара. Но той вече се беше съвзел. Тя видя само един мъж, той седнал на края на нара – гледаше с безразличие върховете на мокасините си. Но когато с нехаен вид се обърна да продължи работата си, Меснър отново хвърли бърз поглед към нея. Жената също така бързо се обърна и улови този поглед. Той изви очи от нея и оценил хитрата ѝ уловка, присви усни в едва доловима усмивка.

Жената извади от сандъка за провизии свещ и я запали. Един поглед към осветеното ѝ лице беше достатъчен за Меснър. В тясната колиба най-голямото разстояние беше само

няколко крачки, и след миг тя застана до него. Нарочно приближи свещта до лицето му и впери в него разширените си от страх очи. Тя го позна. Меснър ѝ отвърна със спокойна усмивка.

– Какво търсиш, Тес? – попита лекарят. ч

– Фуркети – отговори тя, като подмина Меснър и започна да рови в

торбата с дрехите, оставена на нара.

Сложиха яденето на своя сандък за провизии, като седнаха на сандъка на Меснър с лице към него. Той беше се изтегнал на нара да си почине и лежеше на хълбок, подложил ръка под главата. В тясното пространство изглеждаше като че ли и тримата са седнали около сандъка.

– От кой край на Щатите идвате? – попита Меснър.

– Сан Франциско – отвърна лекарят. – Но вече стана две години, откакто съм тук.

– И аз съм от Калифорния – обади се Меснър. Жената го погледна умолително, но той се усмихна и продължи:

– От Бъркли...

Това възбуди интереса на другия.

– От Калифорнийския университет? – попита той.

– Да, випуска от осемдесет и шеста година.

– Пък аз ви взех за професор – обясни лекарят. – Имате вид на такъв.

– Много жалко – усмихна му се Меснър. – Бих предпочел да мина за златотърсач или водач на впрягове.

– Мисля, че той прилича толкова на професор, колкото ти на лекар – намеси се жената.

– Благодаря ви – каза Меснър. После се обърна към нейния спътник: – Впрочем, докторе, мога ли да попитам как се казвате?

– Хейторн. Но ще трябва да повярвате на думите ми. Оставих визитните картички заедно с цивилизацията.

– А това е, разбира се, мисис Хейторн... – Меснър се поклони с усмивка.

Тя го стрелна с поглед, в който сега вече имаше повече гняв, отколкото молба.

Хейторн се канеше да попита за неговото име и вече беше отворил уста, но Меснър го изпревари.

– Впрочем, докторе, вие може би ще бъдете в състояние да задоволите любопитството ми. Преди две години във факултетските среди стана някакъв скандал. Жената на един от професорите... хм... простете, мисис Хейторн... избягала, както говореха, с някакъв лекар от Сан Франциско – сега просто съм забравил името му. Спомняте ли си за този случай?

Хейторн кимна:

– Тази история вдигна доста шум на времето. Наричаха

го Уомбъл. Грегъм Уомбъл. Лекар с великолепна практика.

Познавах го донякъде.

– Хм, интересуваше ме именно какво е станало с тях. Може би сте чули нещо. Казват, изчезнали безследно.

– Да, той прикри ловко всички следи. – Хейторн се поизкашли . – Носеше се слух, че отплавали с търговска шхуна към южните морета и загинали там по време на тайфун или нещо подобно.

– Виж, това не знаех – рече Меснър. – А вие помните ли тази история, мисис Хейторн?

– Напълно – отвърна жената и спокойният ѝ глас контрастираше поразително, с блесналия в очите гняв. Тя обърна глава встрани, така че Хейторн да не забележи това. . .

Лекарят отново се канеше да попита Меснър за името, и той отбеляза:

– Този доктор Уомбъл... казват, че бил много красив имал... хм... голям успех сред жените.

– Може и така да е, но тази история го довърши – промърмори Хейторн.

– А жената била същинска хегера, така поне съм чувал. Мнозина в Бъркли считаха, че съвсем не е създала... хм. д райски живот на съпруга си.

– Такова нещо не съм чул – отвърна Хейторн. – В Сан Франциско пък говореха точно обратното.

– Жената мъченица, така ли? Разпъната на кръста съпружеския живот?

Лекарят кимна. В сивите очи на Меснър се четеше леко любопитство. Той продължи:

– Така и трябваше да се очаква: всеки въпрос има две страни. Живеейки тогава в Бъркли, аз познавах само едната. Изглежда, тази жена често е ходила в Сан Франциско.

– Налей ми, моля ти се, кафе – рече Хейторн. Жената напълни канчето му и избухна в смях.

– Сплетничите като стари клюкари – сгълча ги тя.

– Но това е така интересно – усмихна ѝ се Меснър, после отново се обърна към лекаря:

– Съпругът май не се е ползувал с добра репутация в Сан Франциско?

– Напротив, той бил педант в морала – изтърси Хейторн някак си прекалено разпалено. – Педантичен дребосък капка гореща кръв.

– Познавахте ли го?

– Никога не съм го виждал. Не се въртях в университетските среди.

– Значи, пак само едната страна на въпроса – рече Меснър с такъв тон, сякаш разглеждаше нещата безпристрастно. Макар че наистина не е бил кой знае какво – искам да кажа външност – едва ли бих се съгласил, че е бил чак толкова лош. Увлечал се е по спорта заедно със студентите. Имал е и известен талант. Веднъж написал някаква пиеса на тема Рождество Христово, която имала голям успех сред местната общественост. Чух също, че искали да го правят декан на факултета по английски език, но точно тогава станала тази история, той подал оставка и заминал някъде. Изглежда, тази история провали кариерата му. Във всеки случай, в нашите среди считаха, че няма да се съвземе след този удар. Говореше се, че много обичал жена си.

Хейторн допи кафето, промърмори нещо с безразличен тон и запали лулата си.

– За щастие, те нямали деца – продължи Меснър. Но Хейторн хвърли поглед към печката и си сложи шапката и ръкавиците.

– Отивам за дърва – рече той. – После мога да сваля мокасините и да се чувствавам по-удобно.

Вратата хлопна зад гърба му. Една дълга минута измина в мълчание. Мъжът продължаваше да седи на нара в същата поза. Жената седеше на сандъка с лице към него.

– Какво смяташ да правиш? – попита тя рязко. Меснър я погледна лениво и нерешително.

– Какво трябва да правя според теб? Надявам се да минем без драми. Пътят, знаеш, ме измори, а този нар е толкова удобен.

Жената прехапа устни в няма злоба.

– Но... – започна тя разпалено, после стисна ръцете си една в друга и млъкна.

– Надявам се, че не искаш да убия мистър... ъ-ъ... Хейторн – рече той кротко, почти умоляващо. – Би било много печално и... уверявам те, съвсем излишно.

– Но ти трябва да направиш нещо! – извика тя.

– Напротив, много вероятно е да не предприема нищо.

– Ще останеш тук? Той кимна.

Тя с отчаяние огледа колибата и завивките, приготвени на Другия нар.

– Скоро ще мръкне. Не бива да оставаш тук. Не бива! Разбери, това е просто невъзможно!

– Как не! Бих могъл да ти припомня, че аз пръв намерих тази колиба, а вие сте мои гости.

Погледът ѝ отново зашари из стаята и когато спря на Другия нар, в очите ѝ се изписа ужас.

– Тогава ще тръгнем ние – заяви тя решително.

– Невъзможно. Ти кашляш със същата тази суха, раздираща кашлица, която мистър... ъ-ъ... Хейторн описа така Добре. Дробовете ти вече са леко простудени. Пък и той е лекар, разбира тези неща, и никога няма да ти позволи да излезеш.

– Но какво ще правиш ти тогава? – запита тя отново. Гласът ѝ звучеше тихо, но напрегнато – затишие пред буря.

Меснър я наблюдаваше с почти бащински поглед, съумял да го насити с максимум състрадание и търпение.

– Скъпа Тереза, казах ти вече – не зная. Наистина не съм мислил по това.

– О, влудяваш ме! – Тя скочи от сандъка и закърши ръце в безсилна ярост. – Никога не си бил такъв преди.

– Да, аз бях олицетворение на мекостта и нежността кимна той в съгласие. – Затова ли ме напусна?

– Ти си толкова променен, така зловещо спокоен... Плашиш ме! Чувствувам, че през цялото време кроиш нещо ужасно... Но каквото и да е то, не прави нищо прибързано! Недей да губиш самообладание...

– Откакто си отиде, вече не губя самообладание – прекъсна я Меснър.

– Постигнал си удивителен... напредък! – отбеляза тя язвително.

Той се усмихна в знак на съгласие.

– Докато намисля как да постъпя, ще ти кажа какво трябва да направиш ти: кажи на мистър... ъ-ъ... Хейторн кой съм аз. Може би това ще направи престоя ни в колибата... как да се изразя... по-общителен?

– Защо си тръгнал след мен в тази ужасна страна? попита тя неочаквано.

– Недей да мислиш, че дойдох тук да те търся, Тереза Няма да можеш да погъделичкаш суетата си с подобно заблуждение. Нашата среща е съвсем случайна. Скъсах с университетския живот и трябваше да ида някъде. Откровено казано, дойдох в Клондайк, защото именно тук – повече от всички други места – не съм очаквал да те срещна.

Резето на вратата изтрака, вратата се разтвори и Хейторн влезе с наръч дърва. Още при първия звук Тереза започна да събира небрежно съдовете. Хейторн излезе пак да донесе още дърва.

– Защо не ни запозна? – попита Меснър.

– Ще му кажа! – отвърна тя, като отметна глава. – недей да мислиш, че се страхувам.

– Не съм забелязал досега да се страхуваш особено много от каквото и да било.

– Не се боя и от изповед – каза тя и гласът ѝ звучеше по-нежно, а изражението на лицето ѝ омекна.

– Страхувам се, че за теб изповедта е средство за експлоатация по косвен път, за получаване на изгода чрез хитрос и самовъзвеличаване за сметка на бога.

– Не се изразявай така книжно – каза тя капризно, все по-нежен тон. – Никога не съм харесвала духовитите спи рове. Освен това не ме е страх да те помоля за прошка.

– Няма какво да ти прощavam, Тереза. Всъщност, аз трябва да ти благодаря. Наистина, отначало страдах, а после – сякаш милосърдното дихание на пролетта – ме осени мисълта, че съм щастлив, много щастлив. Това беше страшно удивително откритие.

– А какво ще стане, ако се върна при теб? – попита тя.

– Това би ме хвърлило в голям смут – каза той, като я погледна с насмешка.

– Аз съм твоя жена. Та нали изобщо не си получил развод.

– Не. – Той се замисли. – Небрежност от моя страна. Това ще бъде едно от първите неща, за които ще се погрижа. Тя приближи до него и сложи ръка на рамото му.

– Не ме ли искаш, Джон? – Гласът ѝ беше нежен и ласкав, ръката ѝ мамеше. – А ако ти кажа, че сбърках? Че съм много нещастна? Да... нещастна съм. И наистина сбърках.

Меснър почувствува, че го обзема страх. Струваше му се, че силите му изчезват под лекия допир на нейната ръка. Положението се изплъзваше от ръцете му, прехваленото му спокойствие чезнеше. Тя го гледаше с разнежени очи, неговите също се овлажниха и той се размекна. Чувствувахе се на ръба на някаква пропаст, безсилен да се противопостави на силата, която го мамеше натат.

– Ще се върна при теб, Джон. Ще се върна днес... сега.

Като в някакъв тягостен сън, той се мъчеше да се освободи от тази ръка. Докато тя говореше, стори му се, че слуша нежния ромон на песента за Лорелай. Сякаш някъде далеч някой свиреше на пиано и самата тази мелодия звучеше натрапчиво в ушите му.

Той скочи на крака, отблъсна я от себе си, докато тя се опитваше да

го прегърне, и отстъпи към вратата. Обзе го паника.

– Ще направя нещо безразсъдно! – изкрещя той.

– Предупредих те да не губиш самообладание. – Тя се разсмя подигравателно и се залови да мие съдовете. – Не си притрябвал на никого. Просто се пошегувах. С него съм по-щастлива.

Но Меснър не ѝ повярва. Припомни си лекотата, с която тя променяше тактиката. Току-що беше направила същото. Експлоатацията по косвен път! Тя не беше щастлива с другия. Беше осъзнала грешката си. Тази мисъл разгоря пламъка на самолюбието му. Тя искаше да се върне при него, но именно това не му беше нужно. Ръката му несъзнателно хвана резето на вратата и то изтропа.

– Не бягай – разсмя се тя, – няма да те ухапя.

– Не бягам – отвърна той с някаква детинска предизвикателност, като същевременно изхлузваше ръкавиците. – Просто отивам за вода.

Събра празните кофи и тенджерите и отвори вратата. Погледна назад към нея.

– Не забравяй да кажеш на мистър... т-т... Хейторн кой съм аз.

Меснър разби ледената кора, покрила за по-малко от час дупката в леда, и напълни кофите. Но не се върна веднага колибата. Остави кофите на пътеката и се заразхожда бързо напредназад, за да не замръзне, защото студът пареше кожата като огън. Дъхът му се превръщаше в скреж и брадата му вече беше побеляла, когато набръчканото в недоумение чело се изглади и на лицето се изписа решителност. Планът за действие беше оформен и по замръзналите устни и бузи цъфна злорада усмивка. Водата в кофите беше хванала вече тънка корица лед, когато ги вдигна и се отправи към колибата.

Вътре завари другия в очакване, изправен близо до печката. Държането му издаваше някаква напрегната неловкост нерешителност. Меснър остави кофите на пода.

– Приятно ми е да се запознаем, Греъм Уомбъл – произнесе той официално, сякаш току-що бяха представени един на друг.

Не протегна ръка. Уомбъл се раздвижи неловко, изпитвайки към другия ненавистта, която сме склонни да изпитваме към човек, комуто сме напакустили.

– Значи, вие сте този човек – каза Меснър с удивление. – Такаа... Знаете ли, наистина ми е приятно да се запознаем Много ми се искаше... хм... да разбере какво е намерила Тереза у вас... какво – ако мога да се изразя така – я е привлекло към вас. Даа...

Той го огледа от главата до петите, както оглеждат кон.

– Разбирам какво мислите за мен... – започна Уомбт

– Моля ви се! – прекъсна го Меснър. Тонът и държането му бяха преувеличено сърдечни. – Просто исках да знам как намирате Тереза. Оправда ли очакванията ви? Годините не й личат, нали? И си живеете като в някакъв блажен сън.

– Не дрънкай глупости! – подхвърли Тереза.

– Какво да правя, вродена черта! – оплака се Меснър

– Това не ви пречи да бъдете същевременно ловък! практичен – отсече Уомбъл. – Интересува ни просто какво смятате да правите? . Меснър разпери ръце с умело престорена безпомощност.

– Наистина не зная. Това е едно от тези невъзможни положения, от които човек трудно намира някакъв изход.

– Не можем и тримата да прекараме нощта в тази колиба.

Меснър кимна:

– Значи, някой трябва да се махне.

– Това също е неоспорим факт – съгласи се Меснър.

Когато три тела не могат да заемат едновременно дадено пространство, едно от тях трябва да изчезне.

– И това сте вие – заяви Уомбъл мрачно. – Разстоянието до най-близкия бивак е десет мили, но вие можете да го изминете като нищо.

– И това е първата грешка въз вашите разсъждения – възрази Меснър. – Защо пък непременно аз трябва да бъда този, който ще се махне? Аз намерих колибата пръв.

– Но Тес не бива да пътува – обясни Уомбъл. – Дробовете й са вече леко простудени.

– Съгласен съм с вас. Тя не може да си позволи десет мили в този студ. Разбира се, че трябва да остане.

– Значи, остава това, което казах – заяви Уомбъл категорично.

Меснър се прокашли.

– Вашите дробове са в ред, нали?

– Да, но какво от това?

Меснър отново се закашли и заговори бавно, разсъдливо и безпристрастно:

– О, нищо... бих казал... освен това, че според вашите разсъждения, нищо не ви пречи да излезете и да се поразходите – така да се каже – на студа някакви си десетина мили. Ще ги изминете като нищо.

Уомбъл хвърли бърз и изпълнен с подозрение поглед към Тереза и забеляза, че в очите й блесна радостно удивление.

– Ти какво ще кажеш? – попита той.

Тя се подвоуми и вълна от гняв помрачи лицето му. Той се обърна ядосано към Меснър.

– Стига глупости! Не можеш да останеш тук.

– Ще остана.

– Няма да ти позволя! – Уомбъл изправи рамене заплашително. – Тук аз решавам нещата.

– Аз пък ще остана – упорствуваше Меснър.

– Ще те изхвърля!

– А аз ще вляза отново.

Уомбъл млъкна за малко, за да овладее гласа си и себе си. После заговори бавно, тихо, сподадено:

– Слушай, Меснър, ако не излезеш с добро, ще те набъхтя. Тук не е Калифорния. Ще те направя на пихтия с тези два юмука.

Меснър сви рамене.

– Ако направиш това, ще събера златотърсачите и ще видя как ще виснеш на първото дърво. Както каза и ти, тук не е Калифорния. Те са простосърдечни хора, тези златотърсачи. Ще се наложи само да им покажа следите от побоя, да разкажа истината за теб и да предявя претенции за жена си.

Жената се опита да каже нещо, но Уомбъл се нахвърли гРУбо върху нея.

– Ти да не се бъркаш! – кресна той. Подчертано спокойно Меснър каза:

– Моля те, не ни пречи, Тереза.

Гневът и трудно сдържаното вълнение раздрашиха дробовете на жената и предизвикаха сухата, раздираща кашлица. Лицето ѝ поруменя от прилива на кръв и притиснала към гърдата си, тя чакаше да мине пристъпът.

Уомбъл я гледаше навъсено, прислушвайки се в кашлицата.

– Трябва да се направи нещо – рече той. – Но дробовете ѝ няма да издържат на студа. Тя не може да пътува, като не се затопли. А аз не възнамерявам да ти я отстъпя.

Меснър измънка нещо, поокашли се, отново замънка уморено и накрая каза:

– Трябват ми пари...

На лицето на Уомбъл веднага се изписа презрение, че накрая другият затъна в подлост по-дълбоко от него!

– Имаш злато на прах в завързаната торбичка – продължи Меснър. – Видях те, когато я свалише от шейната.:

– Колко искаш? – попита Уомбъл и в гласа му прозвуча презрение, равно на изписаното по лицето му.

– Пресметнах приблизително колко може да тежи торбичката и... такова... мисля, че има двайсетина фута. Какво ще кажеш за четири хиляди?

– Но това е всичко, което имам, човече! – възкликна Уомбъл.

– Нали имаш Тереза – утеша го Меснър. – Тя положително струва толкова. Помисли си само от какво се ощетявам! Не, цената наистина е разумна.

– Добре! – Уомбъл се втурна през стаята към торбичката със злато. – Бих искал да свършим по-бързо тази работа. Ех, ти... нищожество!

– Е, тук грешиш – възрази Меснър с усмивка. – Но от етична гледна точка този, който дава подкуп, е по-лош, отколкото този, който го взема. Укривателят на крадени вещи не е по-добър от крадеца, нали? И няма защо да се утешаваш с привидното си нравствено превъзходство в тази сметчица.

– По дяволите твоята етика! – избухна другият. – тук и гледай, докато претеглям праха. Може да те метна,

И жената, облегнала се на нара, с ярост и безсилие следеше как на малките везни, поставени върху сандъка за провизии, отмерваха нейната цена в жълт прах и парчета самородно злато. Везните бяха малки, наложи се да теглят няколко пъти и Меснър проверяваше с педантично старание всяка отделна купчинка.

– Твърде много сребро има в това злато – отбеляза той, докато завързваше торбичката. – Струва ми се, че чистото

съдържание на злато едва ли е повече от три четвърти на унция. Ти ме мина малко, Уомбъл.

Той прихвана нежно торбичката и отдавайки нужното внимание към ценното ѝ съдържание, я изнесе навън в шейната. Върна се, събра съдовете, опакова сандъка за провизии и прибра завивките. След като привърза товара към шейната и впрегна недоволните кучета, върна се в колибата за ръкавиците си.

– Сбогом, Тес! – рече той, като стоеше до отворената врата.

Тя се обърна към него, като се мъчеше в гнева си да намери думи, с които да изрази кипящата в нея ярост.

– Сбогом, Тес – повтори меко Меснър.

– Животно! – произнесе тя най-после.

Обърна се, домъкна се със залитане до нара, хвърли се на него по очи и захълца: „Животни! Ах вие, животни такива!“

Джон Меснър притвори тихо вратата зад гърба си, и докато подкарваше кучетата, с голямо облекчение хвърли поглед назад към колибата. Като се спусна по брега, той спря шейната до дупката в леда. Измъкна торбичката със злато изпод въжетата, които крепяха товара, и се обърна към дупката. Водата в нея вече бе хванала тънка ледена корица. Той я разтроши с юмрук. Развърза със зъби възела на торбичката и изпразни съдържанието ѝ във водата. Реката беше плитка на това място и на два фута под водата Меснър видя дъното – матово жълто под чезнещата дневна светлина. Тази гледка го накара да се изхрачи в дупката.

Подгони кучетата по пъртината на Юкон. Животните скимтяха апатично и теглеха шейната без охота. Държейки се с дясната ръка за управляващия прът и разтривайки с другата носа и бузите, Меснър се препъна в ремъка, когато кучетата направиха завой.

– Напред, клети хромчовци! – подвикна той. – Така, напред!

КРАЙ

Jack London
A Day's Lodging, 1906

Източник: <http://dubina.dir.bg>
Сканиране и обработка: Сергей Дубина, април 2003

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2181>]